

ЖИТТЄВИЙ І ТВОРЧИЙ ШЛЯХ РОМАНА МИКОЛАЙОВИЧА ЛИПКИ

© Черкес Б.С., Клименюк Т.М., 2012

Досліджено значення особистості Романа Миколайовича Липки як лідера Львівської архітектурної школи, завдяки якому була збережена класична традиція архітектурної освіти в регіоні.

Ключові слова: архітектор, педагог, Львівська архітектурна школа, Львівська політехніка.

The importance of the personality of Roman Lipka as a leader of the Lviv architectural school, through which the classical tradition of architectural education in the region has been preserved is investigated in the article.

Keywords: architect, teacher, Lviv architectural school, Lviv Polytechnic.

*Роман Миколайович Липка
(1921–1999)*

Постановка проблеми

Роман Миколайович Липка був у Львівській політехніці викладачем повоєнної генерації, одним з тих, хто ніколи не потребував доводити свого патріотизму та українськості. Необхідно розширювати наше уявлення про становлення, формування і розвиток вітчизняного зодчества, про всі його етапи та особливості, залучаючи нові матеріали. Визначальною є проблема творчої особистості, видатного педагога-архітектора, чий індивідуальний метод, досвід, майстерність і талант не підвладні часу, що визначало своєрідність архітектурної освіти всього регіону.

У зв'язку з цим закономірне звернення до особистості і творчості архітектора, доцента Львівської політехніки, одного з лідерів львівської архітектурної школи Романа Миколайовича Липки (1921–1999 рр.). Дослідження дає змогу оцінити творчий шлях майстра, зрозуміти особливості професійної підготовки спеціалістів львівської архітектурної школи, яка зберегла свої традиції та вплинула на розвиток своєрідної архітектури західно-українського регіону.

Аналіз останніх досліджень та публікацій

Інформація про Романа Миколайовича Липку подано в газетних публікаціях у контексті певних подій. Наприклад, відкриття I навчального корпусу, автором проекту якого був Р. Липка, про висвітлював у 1966 р. П. Дубій у статті «Це відбулося 8 січня» [1]; спогади колег опубліковані в газеті «Аудиторія» у 1999 р. [2]. Про Р.М. Липку опубліковано статті у словниках [3], бібліографічних довідниках [4], регіональних річниках [5] та іноземних виданнях [6]. Його науково-педагогічну діяльність досліджували М.І. Буцько та В.Г. Кипаренко [7].

Завдання статті

Розглянути життя та творчий шлях архітектора-педагога Романа Миколайовича Липки, яке все ще залишається малодослідженим.

Виклад основного матеріалу

Роман Миколайович Липка народився 28 серпня 1921 р. у Львові в родині службовців з патріотичними українськими традиціями, батько за професією бухгалтер, мати – домогосподиня. У початковій та середній школі навчався у Львові. У травні 1939 р. закінчив польську гімназію і ліцей ім. Станіслава Сташіца у Львові. Він згадував, як ще «з ліцею виніс добрі знання загальної історії, історії культури, латинської та німецької мов. Тодішні підручники класичного циклу дисциплін рясніли зображеннями творів античного мистецтва і архітектури..., руки мимоволі самі тяглися до зарисовок, а давалися вони чомусь дуже легко...» [8].

Після визволення Західної України склав у 1940 році вступні іспити до Львівського політехнічного інституту на архітектурно-будівельний факультет і до початку Другої світової війни закінчив перший курс. З червня 1941 р. по липень 1944 р. знаходився на тимчасово окупованій німцями території у м. Львові, разом з батьками. «У зв'язку з тяжким матеріальним станом сім'ї я (Р. Липка) змушений був працювати; працював рахівником у відділку знання і просвіти з нарахування зарплати вчителям» [9]. Після звільнення Львова був мобілізований до лав Радянської армії і брав участь у боях на території Польщі, Німеччини і Чехословаччини у складі I та IV українських фронтів. У 1944 р. воював на Сандомірському передмісті під Вроцлавом, а під Рациборгом був поранений. У січні 1945 р. вступив до лав ВЛКСМ. За бойові дії був нагороджений медалями «За відвагу» і «За перемогу над Німеччиною». Демобілізувався в листопаді 1945 р.

І хоча Друга світова війна на деякий час перервала освіту, остаточний вибір був зроблений ще тоді, на перших курсах. Вибір, який не перекреслили ні повна заміна усього професорсько-викладацького складу, ні жорстокий політичний тиск під гаслом боротьби проти «буржуазних пережитків» та «українського буржуазного націоналізму» в повоєнний період, ні ліквідація як «ідейно шкідливих» методичних фондів кафедр з попередніх австрійських і польських періодів діяльності Політехніки і передача на макулатуру «буржуазних» видань з бібліотечних та кафедральних збірок у повоєнний час [10].

Продовжити навчання у Львівському політехнічному інституті на інженерно-будівельному факультеті за спеціальністю «архітектура» з'явилася змога лише з січня 1946 р. «Під час навчання брав участь у роботі факультетської комсомольської організації як член бюро і в роботі Науково-технічного студентського товариства, як представник факультетської секції НТСО і член інститутської Ради НТСО. У червні 1949 р. був прийнятий у кандидати ВКП/б» [11]. Перший досвід спілкування з професорами Львівської політехніки на все життя переконав талановитого студента, що архітектурна освіта можлива тільки там, де працюють педагоги – не тільки професіонали, але й ентузіасти: «На чолі викладацького складу були видатні творчі особистості: Вітольд Мінкевич, Іван Багенський, Владислав Дердацький, Тадеуш Врубель. Великим успіхом користувалися лекції доцента Адама Мсцівєєвського з курсу загальної історії архітектури та мистецтва» [12]. Саме це, можливо, вплинуло на подальший вибір Романа Липки в його архітектурно-освітніх уподобаннях. Він обрав тоді найпрестижнішу на факультеті спеціальність – монументальну архітектуру, а один з викладачів – Я. Вітвицький запросив його до праці над створенням пластичної панорами Львова XVIII ст. «В червні 1950 р. захистив на «відмінно» дипломну роботу і був скерований на роботу у м. Луцьк, у Волинський облпроект. У Волинському облпроекті працював з серпня 1950 р. по травень 1951 р. на посаді ст. архітектора, а далі завідувача відділу об'ємного проектування. У травні 1951 р. був призначений виконувачем обов'язків начальника обласного відділу у справах архітектури при Волинському облвиконкомі. В 1952 р. був прийнятий первинною парторганізацією в члени ВКП/б. У квітні 1952 р., зважаючи на складні сімейні обставини (смерть дружини після народження дитини), звільнився за власним бажанням від роботи у Волинському облпроекті і переїхав до м. Львів» [13]. Так молодий архітектор Р. Липка, отримавши диплом Політехніки і працюючи на Волині у Луцьку, за два роки роботи пройшов шлях від архітектора до посади головного архітектора області. Його глибокі знання «класичної» архітектури та активні дослідження архітектурної спадщини сприяли популяризації та захищали від знищення історичну архітектуру на західних землях України. Завдяки його наполегливості врятовано замок Любартів та костел езуїтів.

Після переїзду до Львова коротко (з 05.1952–06.1952) працює інженером-архітектором у ОКП № 1 «Теплоелектропроект», а далі з 06.1952–09.1952 р. старшим лаборантом кафедри будівельних конструкцій Львівського політехнічного інституту. А з вересня 1952 року на запрошення І. Багенського Роман Миколайович розпочав викладацьку діяльність асистентом на кафедрі архітектури Львівського політехнічного інституту, але водночас займався прикладним проектуванням. Це піднесло його на нові сходи педагогічної діяльності: і вже з вересня 1954 р. по травень 1964 р. він працює старшим викладачем кафедри архітектурного проектування Львівського політехнічного інституту.

У характеристиці, виданій для участі у конкурсі на заміщення посади виконувача обов'язків доцента кафедри архітектурного проектування, декан Інженерно-будівельного факультету доц., канд. техн. наук А.Т. Беділо зазначив: *«Липка Р.М. керує курсом «Введення у архітектурне проектування», читає курс лекцій із загальної історії архітектури і, завдячуючи великому педагогічному досвіду, користується заслуженим авторитетом у студентів. Викладацьку роботу Р.М. Липка поєднує з науковою роботою, виконуючи дослідження на тему «Формування житлової забудови у природно-кліматичних умовах гірських районів Карпат», а також бере участь у практичній проектній роботі і здійснює авторський нагляд над будівництвом. ... Під час роботи в інституті Р.М. Липка активно бере участь у громадському житті інституту, часто виступає з лекціями на виробництві, за добрі показники з учбової і громадської роботи має 10 подяк ректора інституту і відмічений грошовою нагородою...»* [14].

Як обраний за конкурсом, виконує обов'язки доцента (з 06.1964–06.1968 рр.), а далі – з 07.06.1968 р. Вища атестаційна комісія присвоїла йому вчене звання доцента кафедри архітектурного проектування Львівського політехнічного інституту [15], на якій перебував до 10.1971 р. Звітуючи за період від 14.05.1964 р. до 10.04.1970 р. Роман Липка наголосив: *«Прочитав 220 год лекцій із загальної історії архітектури, керував дипломним та курсовим проектуванням спеціальностей АР..., проводив систематичну роботу із вдосконалення курсу «Загальна історія архітектури» і циклу «Введення в архітектурне проектування» – створив науково-методичний фонд для циклу «Введення в архітектурне проектування» (понад 600 книг і увражів)...проводив підготовку ілюстративного діапозитивного фонду (виготовлено понад 400 діапозитивів і 300 кадрів діафільмів)...Науково-дослідницька робота: з 1964 по 1970 р. – опублікував 7 наукових статей; крім цього, 5 статей опубліковані у вигляді окремих розділів (85 друкованих сторінок) у Науково-технічному звіті Науково-дослідного інституту «Київ НДІП містобудування». ...У 1969 р. випущена книга «Планировка и застройка курортов» у співавторстві з колективом «Київ НДІП міст». ... Дисертаційна робота «Інсоляція як фактор розпланування і забудови гірських населених місць» закінчена у чорновому вигляді. ... Громадська робота: ... з березня 1969 як депутат Львівської міської Ради депутатів трудящих виконую обов'язки члена Виконкому Львівської міської Ради. У 1967 був нагороджений ювілейною медаллю ЛОЛПІ і Грамотою Міністерства В і ССО УРСР за багаторічну роботу з виховання фахівців для народного господарства»* [16].

З 10.1971 р. – 12.1971 р. Р.М. Липка – доцент кафедри рисунку і живопису Львівського політехнічного інституту і від 12.1971 до 08.1987 р. завідувач кафедри рисунку і живопису Львівського політехнічного інституту. В особистому листку з обліку кадрів з 1980-х рр. на питання *«Якими іноземними мовами і мовами народів СРСР володієте?»* Р.М. Липка відповів: *«Українською, російською, польською, німецькою володію добре; англійською, французькою – слабо»,* а також зазначив *«маю 3 монографії (2 в співавторстві), 30 наукових статей, 4 методичних посібника»* [17]. З 08.1987 р. – 05.1999 р. – доцент кафедри рисунку і живопису (з 06.1990 р. її назва – кафедра історії та художніх основ архітектури).

Багато років на кафедрі рисунку і живопису викладав історію архітектури і мистецтва, часто наголошував, що: *«Мистецтво архітектури втілює в собі досягнення матеріальної та духовної культури суспільства на сучасному етапі його розвитку, створює штучне середовище існування в певному локальному природному оточенні. Архітектура цілком відображає рівень технічних знань і образного мислення людини властивої для кожної історичної епохи. Зважаючи на ці передумови, викладання історії архітектури повинно бути спрямоване на виявлення найхарактерніших, що*

висвітлюють певну епоху об'ємно-просторових рішень і засобів її архітектурної виразності, відображаючи основні стилеві напрями в їх історичному розвитку. Закріплення студентами вивченого матеріалу необхідно супроводжувати виконанням відповідних зарисовок, що повинно сприяти розвитку творчого мислення майбутнього архітектора» [18]. Ці слова були його кредо, які підтверджували напрямленість його педагогічної діяльності і методологічних постулатів. Студенти змальовували з дошки шедеври світової архітектури, а Р.М. Липка розповідав поволі і виразно, іноді кілька разів наголошуючи на важливих моментах. За ним було дуже легко конспектувати.

Займався також наукою – досліджував народну гуцульську архітектуру, архітектуру львівських передмість, висвітлював біографії видатних львівських архітекторів, як це було у випадку з архітектором І. Левинським. Декан архітектурного факультету А.М. Рудницький, який «був ... товаришем і приятелем (Романа), разом з яким відвідував Львівську архітектурну школу після війни, разом боронили її від неодноразових намагань ліквідувати, разом робили все, щоби продовжити і розвинути академічні традиції на архітектурному факультеті» [19], характеризує у травні 1987 р. Р.М. Липку, зазначить: «Протягом роботи в інституті виконував багато постійних громадських і партійних доручень як член партбюро факультету, член партійного комітету інституту, керівник методологічного семінару кафедри і ін. За добрі показники в учбовій, науковій, громадській і виховній роботі мав низку подяк, неодноразово нагороджувався знаком «Переможець соціалістичного змагання», а в 1981 р. за заслуги в галузі освіти СРСР був нагороджений нагрудним знаком «За відмінні успіхи в роботі». У 1978 р. був нагороджений Премією Ради Міністрів СРСР, а у 1981 р., за багаторічну плідну роботу в галузі архітектури і активну участь в громадському житті Почесною грамотою Президії Верховної Ради УРСР. Нагороджений також Почесною грамотою і значком ЦК ВЛКСМ, Грамотою Радянського комітету ветеранів війни і знаком «Відмінник культурно-шефської роботи у Збройних силах СРСР». Тов. Р.М. Липка є учасником Великої Вітчизняної війни, має 10 урядових нагород, вибирався депутатом Львівської Ради Народних депутатів п'яти скликань, з 1969 по 1973 рр. був членом виконкому міської Ради. З 1971 по 1983 рр. керував Львівською організацією Спілки архітекторів СРСР, а з 1975 р. по 1985 р. є членом республіканського правління Спілки архітекторів УРСР і членом президії Спілки архітекторів України» [20]. Це промовисто підтверджує, що Р. Липка науково-педагогічну роботу в рідній Політехніці поєднував з участю в різних інших організаціях, що займаються проблемами архітектури.

Однією з найважливіших його робіт був проект нового комплексу будинків Львівської політехніки, зокрема і Першого навчального корпусу, який розташований на розі вулиць С. Бандери і Ф. Карпинського і що мав зайняти відповідне місце в архітектурі вулиці, що веде від центру міста до головного вокзалу [21]. Перед новим навчальним корпусом влаштували сквер, а композиційне рішення фасадів відобразило характер функціонально-просторового рішення. Роман Липка здійснював авторський нагляд за будівництвом та керував розробленням конкретних архітектурних вузлів. У цьому корпусі вдало розпланували актовий зал, аудиторії та студентську їдальню. Перший навчальний корпус здали в експлуатацію в 1966 р. У складі творчого колективу Р.М. Липка і А.М. Рудницький за цей проект і будівництво у 1977 році отримали премію Ради міністрів СРСР.

Він очолював Львівське обласне відділення Спілки архітекторів, був членом президії САУ, виконував депутатські обов'язки, та все ж головним його професійним обов'язком залишалося архітектурне учительство. Роман Липка володів унікальними якостями великого педагога-вченого, який присвятив понад сорок років викладацькій роботі та п'ятнадцять років завідуванню кафедрою рисунку і живопису. За десятки років лекції Романа Миколайовича відвідали тисячі студентів, архітекторів, науковців як у Львові, в Україні, так і за кордоном – в Італії, Росії, Польщі, Німеччині, Австрії, Угорщині, Франції, країнах Азії та Африки.

Особистими зусиллями ініціював міжнародні конференції, присвячені проблемам архітектури, підтримував тісні контакти з польськими організаціями та інституціями. Справи, які зближували українсько-польські відносини, приймав дуже близько до серця. Популяризації польської культури приділяв особливо багато часу в останні десятиліття, що сприяло розвитку взаємних стосунків. Своїми

глибокими знаннями і багатим досвідом сприяв роботі урядових інституцій в обох країнах, здобуваючи собі багато сердечних приятелів у Польщі. Був відомим знавцем архітектури Львова, автором багатьох опублікованих книжок і статей. Його заслугою є ініціатива видання Галицької брами з розкриттям ілюстративного матеріалу також польською мовою.

Помер 20.05.1999 р. у Варшаві через декілька днів після доповіді у Варшавському університеті, присвяченій його спогадам про часи з вересня 1939 р. Його поховали на Личаківському цвинтарі 29 травня в родинному склепі.

Висновки

Роман Липка уособлював генерацію архітекторів, що пов'язувала довоєнний Львів із Львовом сьогоднішнім. Інтелектуал, людина рідкісної доброти, порядності й гумору. Незважаючи на жорсткість власної долі, він дуже любив життя і людей. Як талановитий педагог він щедро ділився досвідом і знаннями зі студентами, а вони віддячували йому щирою любов'ю і повагою. У нього було абсолютне відчуття краси і зовсім відсутнє почуття заздрості. Він був цілковито неповторним, був великим львів'янином, галичанином, українцем і європейцем.

Значення особистості Романа Миколайовича Липки можна визначити як лідера Львівської архітектурної школи, завдяки якому була збережена класична традиція архітектурної освіти в регіоні. Заслуги Романа Липки великі, і ми ще не раз будемо повертатися до них.

Основні дати життя та діяльності

Роман Миколайович Липка народився 28 серпня 1921 р. у Львові.

05. 1939 р. – закінчив польську гімназію і Ліцей ім. Станіслава Сташіца у Львові.

09.1940–06.1941 рр. – студент Львівського політехнічного інституту (архітектурно-будівельного факультету) у Львові.

08.1944–11.1945 рр. – служба в лавах Радянської Армії на теренах Польщі, Німеччини, Чехословаччини.

01.1946–08.1950 рр. – студент інженерно-будівельного факультету Львівського політехнічного інституту у Львові.

08. 1950–04. 1951 рр. – старший архітектор Волинського облпроект в Луцьку.

04. 1951–05. 1951 рр. – завідувач відділу об'ємного проектування Волинського облпроект в Луцьку.

05. 1951–04. 1952 рр. – виконувач обов'язків начальника обласного відділу у справах архітектури при Волинському облвиконкомі у Луцьку.

05. 1952–06. 1952 рр. – інженер-архітектор ОКП № 1 «Теплоелектропроект» у Львові.

06. 1952–09. 1952 рр. – старший лаборант кафедри будівельних конструкцій Львівського політехнічного інституту у Львові.

09. 1952–09. 1954 рр. – асистент кафедри архітектури Львівського політехнічного інституту.

09. 1954–06. 1964 рр. – старший викладач кафедри архітектурного проектування Львівського політехнічного інституту.

1968 р. – вступив до Спілки архітекторів РСФСР.

06. 1964–06. 1968 рр. – виконувач обов'язків доцента кафедри архітектурного проектування Львівського політехнічного інституту.

06. 1968–10. 1971 рр. – доцент кафедри архітектурного проектування Львівського політехнічного інституту.

10. 1971–12. 1971 рр. – доцент кафедри рисунку і живопису Львівського політехнічного інституту.

12. 1971–08. 1987 рр. – завідувач кафедри рисунку і живопису Львівського політехнічного інституту.

08. 1987–05. 1999 рр. – доцент кафедри рисунку і живопису (з 06. 1990 р. її назва – кафедра історії та художніх основ архітектури).

1969–1980 рр. – депутат Львівської міської ради народних депутатів.

20. 05. 1999 р. – відійшов у вічність, похований на Личаківському цвинтарі у Львові.

Державні нагороди

- 1945 р. – медаль «За відвагу»;
1945 р. – медаль «За перемогу над Німеччиною в Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.»;
1970 р. – медаль «За доблесний труд на відзнаку 100 років з дня народження В.І. Леніна»;
1965 р. – медаль «20 років перемоги в Великій Вітчизняній війні 1941–1945рр.»;
1968 р. – медаль «50 років Збройних Сил СРСР»;
1975 р. – медаль «30 років перемоги в Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.»;
1978 р. – медаль «60 років Збройних Сил СРСР».

Праці Р.М. Липки

1. Некоторые данные о санитарно-гигиенических нормативах внутренних температур жилых и конторских помещений за рубежом: (По данным иностр. лит.) / [Р. Липка] // Гигиена и санитария. – 1956. – № 12. – С. 51.
2. Народне зодчество Гуцульщини / І.О. Багенський, Р.М. Липка, А.М. Рудницький // Наук. зап. / Львів. політехн. ін-т. – 1957. – Вип. 62. – С. 425–436.
3. Приемы размещения жилой застройки в природно-климатических условиях горных районов Карпат / Р.М. Липка // Тези доп. XX наук.-техн. конф., листоп. 1962 р. – Львів, 1962. – С. 184–185.
4. Определение зон затенения жилой застройки в горных районах / Р.М. Липка // Докл. / Львов. политехн. ин-т. – 1963. – Т. 5, вып. 2: Строительство. – С. 143–147.
5. Зелень – краса міста / Р.М. Липка, А.М. Рудницький // Красу в побут трудящих: Нариси. – Львів, 1963. – С. 14–20.
6. Обладнання квартир / Р.М. Липка, І.І. Середюк // Красу в побут трудящих: Нариси. – Львів, 1963. – С. 21–30.
7. Особенности развития карпатских населенных мест / Р. Липка // Стр-во и архитектура. – 1964. – № 11. – С. 17–18.
8. Деякі особливості формування забудови населених місць в гірських районах Карпат / Р.М.Липка // Прогр. XXI Ювіл. наук.-техн. конф., жовт. 1964. – Львів: ЛШ, 1964.
9. Графічний метод визначення умов інсоляції житлової забудови в гірських долинах / Р.М. Липка // Прогр. XXI Ювіл. наук.-техн. конф., жовт. 1964. – Львів: ЛШ, 1964.
10. Инсоляция как фактор зонирования застройки горных населенных мест / Р.М. Липка // Вестн. Львов. политехн. ин-та. – 1965. – № 7: Вопр. соврем. стр-ва. – С. 133–137.
11. Особенности инсоляции застройки в горных долинах Карпат / Р.М. Липка // Тез. докл. XXII науч.-техн. конф. Секция инж.-строит., 25–30 окт. 1965г. – Львов: ЛПИ, 1965. – С. 3–8. –Библиогр.: 7 назв.
12. Разрывы в застройке на сложном рельефе / Р.М. Липка // Вестн. Львов. политехн. ин-та. – 1966. – № 11: Вопр. соврем. стр-ва. – С. 130–133.
13. Питання курортного будівництва в Карпатах в зв'язку з інсоляцією території / Р.М. Липка // Прогр. XXIV наук.-техн. конф., 16–21 жовт. 1967 р. – Львів: ЛШ, 1967.
14. Планировка и застройка курортов / Киев. науч.- исслед. и проект. ин-т градостроительства; В. Городской, Н. Дудник, Р. Липка и др.; Общ. ред. В. Зарецкого. – К.: Будівельник, 1969. – 215 с.
15. Иван Труш і українське архітектурне середовище початку ХХ ст. / Р. Липка// Иван Труш: Зб. матеріалів наук. конф., присвяч. 100-річчю від дня народж. / Редкол.: М.І. Моздир та ін. – Львів: Вид-во Львів. ун-ту, 1972. – С. 57–67.
16. Багенський Іван Олександрович / [Р. Липка] // Словник художників України / АН УРСР; Ред. колегія: М.П. Бажай та ін. – К.: Укр. рад. енцикл. Гол. ред., 1973. – С. 15.
17. Левинський Іван Іванович / [Р. Липка] // Там само. – С. 129.
18. Лушпинський Олександр / [Р. Липка] // Там само. – С. 137.
19. Микула Микола Васильович / [Р. Липка] // Там само. – С. 151.

20. Нагірний Василь Степанович / [Р. Липка] // Там само. – С. 158.
21. Нагірний Євген Васильович / [Р. Липка] // Там само. – С. 158.
22. Назаркевич Ярослав Іванович / [Р. Липка] // Там само. – С. 158.
23. Обмінський Тадеуш / [Р. Липка] // Там само. – С. 164.
24. Червинський Євген / [Р. Липка] // Там само. – С. 247.
25. Шуляр Андрій Михайлович / [Р. Липка] // Там само. – С. 261 .
26. Рост творческой активности архитекторов Львова / Р.М. Липка // Стр-во и архитектура. – 1975. – № 9. – С. 18.
27. Ансамбль вулиці Вірменської / Р.М. Липка. – Львів: Каменяр, 1983. – 111с.
28. Зустріч зі Львовом: Путівник / В.С. Вуйцик, Р.М. Липка. – Львів: Каменяр, 1987. – 175 с.
29. Класичні традиції Львівської архітектурної школи на зламі ХІХ–ХХ сторіч / Р.М. Липка, Т.М.Ковальчук // Вісн. Львів. політехн. ін-ту. – 1991. – № 252: Резерви прогресу в архіт. та буд-ві. – С. 130–132.
30. Podróże historyczne architektury Lwowa i ziemi halickiej / R.Łypka // Lithuania. – 1991. – № 4 (5); 1992. – № 1 (6). – S. 271–274.
31. Феномен архітектурної спадщини Львова / Р. Липка // Галицька брама. – 1996. – № 15. – С. 4–5.
32. Ансамбль Вірменського собору / Р. Липка // Галицька брама. – 1996. – № 21–22. – С. 8–9.
33. Архітектурна творчість Володимира Січинського / Р. Липка // Володимир Січинський та Україна: Матеріали міжнар. конф. – К.: Абрис, 1996. – С. 59–68.
34. Львівська архітектурна школа - її роль та етапи розвитку / Р. Липка // Архітектура Галичини ХІХ–ХХ ст.: Вибр. матеріали міжнар. симп., присвяч. 150-річчю заснування Держ. ун-ту «Львів, політехніка», 24–27 трав. 1994 р. / За ред. Б. Черкеса та ін. – Львів, 1996. – С. 99–110. – Рез.: нім., пол. – Парал. тит. арк.: нім., пол.
35. Ідеологічні джерела архітектурної спадщини Львова / Р. Липка // Тези до конф. «Архітектура як відображення ідеології», Львів, 2–5 груд. 1996р. – Львів; Відень, 1996. – С. 37.
36. Процеси міграції в Центрально-Східній Європі та їх вплив на формування художньої культури Галичини / Р. Липка // Німецькі колонії в Галичині: історія, архітектура, культура: Міжнар. наук. семінар: Матеріали доп. та повідомл. / Впорядкування та заг. ред. Г. Петришин. – Л.: Манускрипт, 1996. – С. 225–230. – Парал. назва нім.
37. Mój Lwów / R. Łypka // Europa nie prowincjonalna – Non – provincial Europe / Pod. red. K. Jasiewiczza. – Warszawa; Londyn, 1999. – S. 461–466.

Творчі роботи Р. Липки

1. Найважливіші проекти, будівлі

№ з/п	Назва проекту, місцезнаходження об'єкта	Час проектування	Організація, в якій виконувався проект, і тип участі Р. Липки (автор, співавтор, за участю)	Час побудови
1	Будинок ательє мод у м. Луцьку	1950	Волинський облпроект, автор	1951
2	Житловий будинок в м. Горохові, Волинської області	1950	Волинський облпроект, автор	1952–1953
3	Житловий будинок по вул. Червоної армії в м. Луцьку	1951	Волинський облпроект, автор	1952–1953
4	Спецспоруда в м. Луцьку	1951	Волинський облпроект, автор	1952

№ з/п	Назва проекту, місцезнаходження об'єкта	Час проектування	Організація, в якій виконувався проект, і тип участі Р. Липки (автор, співавтор, за участю)	Час побудови
5	Схема районного розпланування Заболот'євського району Волинської області	1951	Волинський облпроект, автор	1951
6	Відбудова і реконструкція Палацу спорту Львівського політехнічного інституту, Львів	1952	Львівський політехнічний інститут, співавтор	1952–1953
7	Реконструкція Львівського будинку моделей, Львів	1958	Львівське проектно-кошторисне бюро, співавтор	1958–1959
8	Аудиторний корпус Львівського політехнічного інституту на 3500 місць	1960–1962	Студентське проектне конструкторське бюро (СПКБ) Львівського політехнічного інституту, автор	1963–1965
9	Пам'ятник партизанам Волині в м. Цумані, Волинської області	1967	Львівська скульптурна фабрика, автор	1967
10	Експериментальний проект санітарно-курортного комплексу «Верховина» у Соїмах, Закарпатської області.	1968	Київ, Науково-дослідний інститут містобудування, участь у авторській групі	
11	Ескізний проект Палацу культури студентів у м. Львові	1972	Студентське проектне конструкторське бюро (СПКБ) Львівського політехнічного інституту	

2. Список проектів, що виконав Р. Липка у конкурсах

№ з/п	Назва об'єкта	Вид конкурсу – відкритий, закритий, міжнародний та ін.	Час проектування	Рішення жюрі про проект Р. Липки
1	Житловий будинок для масового будівництва у м. Львові	Відкритий конкурс, обласний	1955 р.	Премія за оригінальність проекту
2	Школа-інтернат у м. Львові у співавторстві з А. М. Рудницьким	Відкритий конкурс	1959 р.	–
3	Республіканський конкурс на кращий будинок, побудований у 1965 р. Держбудом УРСР.	Республіканський конкурс Держбуду УРСР, 1965	1960–1962 рр.	Диплом III ступеня і грошова премія
4	Аудиторний корпус Львівського політехнічного інституту з залом на 900 місць у м. Львові (співавтор А. Рудницький)	Республіканський конкурс на кращі навчальні та житлові будинки	1965 р.	Реалізований, Нагороджений дипломом III ступеня Держбуду УРСР

1. Дубій П. Це відбулося 8 січня: [Про відкриття I учбового корпусу, автором проекту якого був Р. Липка] // Рад. студ. – 1966. – 19 січ. 2. Служитель архітектурної освіти: [Спогади колег про Р. Липку] // Аудиторія. – 1999. – 25 черв. – 8 лип. – С. 8. 3. Липка Роман Миколайович // Словник художників України / АН УРСР; Ред. колегія: М.П. Бажан та ін. – К.: Укр. рад. енцикл. Гол. ред., 1973. – С. 132. 4. Роман Миколайович Липка. Бібліографія вчених Львівської політехніки (вип. 23). Укладачі: Т.М. Клименюк, І.О. Белорус, Львів. Науково-технічна бібліотека. 2001. – 24 с. 5. Липка Роман Миколайович: [Біогр. довідка] // Львівщина-96: Регіон, річник. – Тернопіль: Збруч; Львів: Укр. шлях, 1996. – С.454; 6. Roman Lypka: [Biograficzne dane] // Europa nie prowincjonalna =

Non - provincial Europe / Pod. red. K. Jasiewiczza. – Warszawa; Londyn, 1999. – S. 1320–1321. 7. Буцко М.І., Кипаренко В.Г. Державний університет «Львівська політехніка», 1844–1994. – Львів: Вид-во Держ. ун-ту «Львів. Політехніка», 1994. – Із змісту: [Про науково-педагогічну діяльність Р. Липки]. – С. 30, 42, 43, 92, 93. 8. Служитель архітектурної освіти. «Аудиторія», ч. 19–20, 25 червня – 8 липня 1999 р. 9. Автобіографія Липки Р.М. написана їм власноручно 27. 05. 1952. (пер. з рос. мови Т. Клименюк). 10. Роман Миколайович Липка. Бібліографія вчених Львівської політехніки (Вип. 23). / Укл.: Т.М. Клименюк, І.О. Белорус. – Львів. Науково-технічна бібліотека. 2001. – С. 12, 24. 11. Автобіографія Липки Р.М. написана їм власноручно 27. 05. 1952. (пер. з рос. мови Т. Клименюк). 12. Роман Миколайович Липка. Бібліографія вчених Львівської політехніки (вип. 23). Укл.: Т.М. Клименюк, І.О. Белорус. – Львів. Науково-технічна бібліотека. 2001. – С. 12–24. 13. Автобіографія Липки Р.М. написана їм власноручно 27. 05. 1952. 14. Характеристика на старшого викладача кафедри «Архітектурне проектування» Львівського політехнічного інституту, підписана 24. 07. 1964 р. деканом Інженерно-будівельного факультету доц., канд. техн. наук А.Т. Беділо, секретарем партбюро ІБФ канд. техн. наук Й.Ц. Беринським (пер. з рос. мови Т. Клименюк). 15. Аттестат доцента МДЦ № 043663, Москва, 19 липня 1968 р. 16. Звіт про учбову, учбово-методичну, науково-дослідну і громадську роботу доцента кафедри архітектурного проектування Липки Романа Миколайовича за період з 14.05.1964 по 10.04.1970 р., написаний їм власноручно 09. 04. 1970 р. (пер. з рос. мови Т. Клименюк). 17. Особистий листок по обліку кадрів Р.М Липки., 1980 р. 18. Записано Т.М. Клименюк 25. 03. 1996 зі слів Р.М. Липки. 19. Роман Миколайович Липка. Бібліографія вчених Львівської політехніки (вип.. 23). / Укл.: Т.М. Клименюк, І.О. Белорус. – Львів. Науково-технічна бібліотека. 2001. – С. 15, 24. 20. Характеристика на завідувача кафедри рисунку і живопису Львівського ордена Леніна політехнічного інституту ім. Ленінського комсомолу, доцента Липку Романа Миколайовича від 21 травня 1987 р., підписана А.М. Рудницьким, В.Г. Болячевець, О.П. Ільяшенко (пер. з рос. мови Т. Клименюк). 21. Дубій П. Це відбулося 8 січня: [Про відкриття I учбового корпусу, автором проекту якого був Р. Липка] // Рад. студ. – 1966. – 19 січ.